

ובחרת בחיים

גליון שבועי במשנת מרן
האור החיים הק' זיע"א

בס"ד, גליון ע', פרשת האזינו - יו"כ תשפ"א

במשנת האור החיים

נושא מהפרשה
במשנת רבינו האור החיים הק'

מחילת עוונות - כי רב
הוא...

מעדיין על האדם ביום הדין הגדול, והנה כאשר שב איש ישראל בתשובה ומתוודה על חטאו הרי הוא בבחינת "מודה בקנס", אמנם אם הוה סבירא לן דמודה בקנס ואחר כך באו עדים חייב, לא היה נפטר האדם בתשובתו ווידויו, לאשר אחר הודאתו באו העדים הנזכרים וחייבוהו. ולפיכך מזכירים אנו בתפילותינו ובקשותינו: וסלחת לעוונינו "כי רב הוא", היינו שהלא ההלכה היא כרב דמודה בקנס ואחר כך באו עדים פטור, ולכך תועיל לנו בקשת המחילה עתה קודם שיעידו בנו העדים ביום הדין... ונראה שזה הטעם המבואר בספרים להכין עצמו בתשובה קודם שילך לישן בכל לילה, כדי להקדים בתשובתו את עדות נשמתו המעידה בו בעת שינתו... וכעין זה כתב בספר "שיח שרפי קודש" בזה הלשון: "שמעתי מאיש חסיד ישיש וותיק ונאמן ששמע בשם הגה"ק מופת הדור הרבי מוהרש"ב זי"ע מפרשיסחא, שיחה נאה שאמר בדרך הלציי: מה שכתוב (תהלים כה, יא) וסלחת לעווננו כי רב הוא, כי לכאורה לא יועיל תשובה כלל, מצד כיון דנדחה אינו חוזר ונראה? אך רב סבירא ליה (יומא סד, א) בעלי חיים אינן נדחין, וזה שנאמר וסלחת לעווננו 'כי רב הוא', דהלכה כרב שבעלי חיים אינן נדחין, ושוב מועיל תשובה להיות חוזר ונראה". עכ"ל. ליקוטי אב (לימים הנוראים עמ' 37)

וְסַלַחְתָּ לְעוֹנֵינוּ כִּי רַב הוּא (מנוסח הסליחות בימים הנוראים). בתכריך כתביו של הג"ר חיים נחום ליכטנשטיין ז"ל כתב: בנוסח הסליחות מבקשים הרבה פעמים "למען שמך ה' וסלחת לעווננו כי רב הוא", ויש להבין מהי נתינת הטעם "כי רב הוא", והלא אדרבא אם רבים הם העוונות יש יותר רוגז וכעס רח"ל. והנה ברש"י על תהלים (כה, יא) בפסוק "לְמַעַן שְׁמֹךְ ה' וְסַלַחְתָּ לְעוֹנֵינוּ כִּי רַב הוּא", כתב לפרש על דרך הפשט: "כי רב הוא" - כי נאה לרב לסלוח עוון רב, והאור החיים הקדוש כותב בפרשת כי תבוא (דברים כו, ה) בשם האר"י ז"ל שזהו התנצלות האדם על עווננו, שלא היה ביכולת לכבוש את יצרו הגדול שפיתחו לדבר עבירה - כי היצר "רב הוא" ממנו. ועל דרך דרוש שמעתי לפרש, כי הנה בפרק מרובה (ב"ק עד, ב) סבירא ליה לרב דמודה בקנס ואחר כך באו עדים פטור, והכי קיימא לן (ח"מ ס' א וס' שפח), והנה איתא בחגיגה טז, א: "שמא תאמר מי מעיד בי? אבני ביתו וקורות ביתו של אדם הם מעדיין בו... וחכמים אומרים נשמתו של אדם מעידה בו... רבי זריקא אמר שני מלאכי השרת המלוין אותו הן מעדיין בו", הרי שכמה וכמה עדים

פניני אור

פנינים נפלאים מדברי רבינו
בלשון קלה השווה לכל נפש.

גודל מעלת המברך את
חבירו

יום הכפורים, הוא יום מחילה וסליחה לישראל ועיצומו של יום מכפר. לכן מן ההכרח הוא להיות כל היום כולו בדביקות ושלא להסיח דעת מעיצומו של היום הקדוש, ואילו היו עושים בו מלאכה כל שהיא, היו בהכרח מסיחים דעתם מהדביקות העליונה. לפיכך נאסרה בו כל מלאכה שיהיו רעיונותיו של האדם דבקים לגמרי בקב"ה.

שֵׁפֶת שִׁפְתוֹן הִיא לָכֶם וְעֵינֵיכֶם אֶת נַפְשֵׁיכֶם חֲקַת עוֹלָם (ויקרא טז, לא - קריאה ליום כפור). רבינו האור החיים הק' מבאר טעם על איסור מלאכה ביום הכפורים שבו נאסר אפילו מלאכת אוכל נפש מה שלא נאסר בכל יום טוב אחר.

אור הישועות

ישועות, סיפורים ועובדות נפלאים
בזכות רבינו

הצלה ממות לחיים בזכות לימוד אור החיים הק' | פרק א'

החלו בהתלהבות מיוחדת להגשמת החלוציות וביישום האידיאלים הציוניים, שעליהם חלמו במשך שנים, שם, בעיירה הקטנה. אולם אט אט מצאה עצמה התלהבות זו בירידה. היא הלכה ונצטננה. התברר כי אנשים מעדיפים לעסוק איש איש בעניניו הפרטיים ו"ההגשמה העצמית" קודמת להגשמת הכלל. מריבות נתגלו בין האנשים ושלום הבית הופר. בזה אחר זה נטשו האנשים את ה"חבורה האידיאלית", וכל אחד פנה לעברו ולעיסוקיו פרטיים.

המוסדות הציונים והקרנות הלאומיות, שאמורים היו לטפח את ההגשמה החלוצית - התגלו כביורוקרטיים וכקופאים על שמריהם, שטובת עצמם קודמת לטובתם של החלוצים הנלהבים. פקידי המוסדות היו משותקים וחסרי כל פעילות, כאשר היו מדובר על עזרה לחלוצים, והושטת יד מאמצת למגשימי הציונות.

אף נתנאל נשמט מן החבורה. הוא החל לעסוק בהקמת משפחה ובנין ביתו, אולם בשעה שכל חבריו המשיכו להתכחש ליהדות ולשרך רגליהם בדרכים טועות - חזר הוא אל היהדות, שאותה ינק בבית אבותיו. הוא חזר לבקר בבית הכנסת ולהקשיב לשיעורי תורה, הקפיד בשמירת השבת ואף החליט לקבוע לעצמו שיעור קבוע ב"אור החיים" הקדוש, בדיוק כפי שאביו היה נוהג לעשות בכל שבת ושבת. את ילדיו שלח לחינוך חרדי והוא אישית החל להשתתף בכל שיעור קבוע, שמצא בסביבתו. אט אט הבין, שקיום תורה ומצוות בארץ ישראל - מהווה הגשמה ציונית אמיתית, שאין לה תחליף ותמורה.

לפני כשבעים, כאשר שכב על מיטתו באישון לילה, חש פתאום, כיצד ליבו פוסק מלפעום, גרונו נחנק, והוא שוקע עמוק לתוך אפילה תהומית. שקיעה זו הפכה להיות למעין "טיסה" מהירה בתוך מנהרה אין-סופית ולאחר מכן פליטה פתאומית לאיזור חדש, שכמותו טרם ראה מעודו. אור עצום, עם בוהק מהנה, נתגלה לעיניו, והוא ידע כי בעצם, הוא נמצא עתה בעולם שכולו אמת...

והנה הופיעו לקראתו בזה אחר זה - כל קרוביו ידידיו, הנמצאים כבר "שם" שנים רבות: אביו, אמו, אחיו, אחיותיו, ושאר בני משפחתו. כולם מחייכים פנים טובות, אוהבים ואוהדים, מושיטים ידיים לשלום ומתחבקים בחמימות - עד שלפתע הגיעו "דמיות" אחדות נוספות, בלתי ידועות, שאחזו בו בלפיתה והובילוהו לאולם, שהתברר אח"כ כי זה "בית-דין של מעלה". החרדה והאימה שתקפו אותו - לא ניתנות לתיאור מילולי, ומחוסר ברירה הוא "נגרר" אחר גורריו.

המשך בגליון הבא אי"ה

סיפר ר' מרדכי שרגא באומינגר ז"ל נינו של הרה"ק רבי ישראל מהוסיאטין:

ערב אחד, בערך בשעה תשע, נכנסתי לחדר האורחים של סבי-זקני, וראיתי, כי האורות שבבית המדרש הצמוד לו - דולקים. חציתי את החדר והייתי עצמי לתוך בית המדרש. שם ראיתי יהודי, היושב ליד השולחן הצפוני, ולומד "אור החיים".

מעולם לא ראיתי את היהודי הזה לפני כן. ישיבתו כאן, בשעה שבדרך כלל המקום סגור - עוררה את סקרנותי. התקררתי אליו, נתתי לו שלום, והוא החזיר לי שלום, ונכנסתי עמו בדברים. הוא שאל מי אני, וכאשר השבתי לו נינו של האדמו"ר, המשיך האיש בדבריו וסיפר על מעשיו.

הבה נקרא לו נתנאל, תושב חיפה. נולד באוקריאנה בפלך וואלין, בעיירה שכל תושביה היהודים כולל הוריו וכל משפחתו היו חסידי הוסיאטין. תמיד דברו בבית על חצרות רוזין - סאדיגורה, טשורטקוב, הוסיאטין ועוד, והוא, אישית, אהב מאד את כל השיחות הללו ושתה אותן בצמא. אך ריחוק המקום, וחוסר האפשרות לצאת מרוסיה ולנסוע אל הרבי ולהכירו אישית - היה בהם כדי לצנן מעט את השתייכותו החסידית. כשהתפתח בעיירה, ע"י תועמלנים מבחוץ, גרעין ציוני קטן של משכלים אוהבי ציון - מצא את עצמו משתייך עמהם, מבלה בחבורותם, חושב כמותם, וחולם לעלות ארצה יחד עמם.

כשחבורה זו היתה נפגשת - היא לא נטתה לעסוק בתורה ובחסידות. היא העדיפה לעסוק בנושאים שהיו באותה עת ברומו של עולם: בחלוציות, בהגשמה, בעבודה עברית, ובבנין בית לאומי בארץ ישראל. למרות שרעיונות אלו יונקים כולם מן התורה, ובנקל ניתן היה לעגן אותם בתוך עקרונותינו הקדושים - העדיפה חבורה זו לבסס את שאיפותיה ורעיונותיה על "משנתם" של גדולי הציונות, ובעיקר - מאמריהם של הוגי התנועה. כל אחד השתדל להרבות בקריאת ספרות זו ולדקלם אותה בעת המפגשים השבועיים. בכל מאוים האמינו, כי בידיהם הפתרון הסופי לבעיותיו הקשות של כלל ישראל, וכי אם כולם יעשו בדיוק את אשר החליטו הם, שם, במפגשיהם - תבוא מיד הגאולה השלימה ויתגשם הפסוק "וגר זאב עם כבש ונמר עם גדי ירביץ".

מובן מאליו ש"תורות" אלו לא קרבו את הבחורים לחסידות ולא חזקו בהם יראת השמים, מציאותם של בחורים פורקי-עול בתוך קבוצת הציונים לא הוסיפה למדת האמונה, והביטחון בה' היה מהם והלאה.

סוף סוף עלו ארצה, ולשמחתם לא היה גבול. מיד

**גם אתם זכיתם
לישועה בזכות
רבנו האור
החיים הקדוש?**

כתבו לנו לפקס: 077-4702681
או למייל המערכת: p0774702681@gmail.com

חייגו:
073-2951871

להאזנה לשיעורי הגאון
רבי מנחם מנדל פומרנץ שליט"א

מחברים לחיים

הרוצים לזכות ולקחת חלק בהפצת דברי האור החיים
נא לפנות למייל: p0774702681@gmail.com או לפקס: 077-4702681

כמו כן הרוצים לתרום
ספרי אור החיים הק'
שבהוצאתנו לבתי כנסת
נא להתקשר:
02-8043333

